

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کار و امور اجتماعی

معاونت پژوهش و برنامه ریزی
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد شغل و آموزش

مدیرپایش و اندازه گیری فرآیندها

گروه شغلی مدیریت صنایع

شماره ملی شناسایی شغل

۰-۲۳/۹۱/۱/۱/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

شماره ملی شناسایی شغل : ۲۳/۹۱/۱/۱-۰

شروع اعتبار : ۱۳۸۹/۶/۱

پایان اعتبار : ۱۳۹۲/۶/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته مدیریت و صنایع :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :
- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان مرکزی
- شرکت مشاور بهبود مستمر پایدار

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس :

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰

تهیه کنندگان استاندارد شغل و آموزش

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک	رشته تحصیلی	سابقه‌ی تجربی مرتبط
۱	مصطفی فراهانی	کارشناسی	مهندسی صنایع	۲ سال
۲	حمید نظم آبادی	کارشناسی ارشد	مدیریت عالی اجرایی	۳۰ سال
۳	محمد رضا طاهری	کارشناسی ارشد	مهندسی صنایع	۲۰ سال
۴	محمد کاوه	کارشناسی ارشد	مهندسی صنایع	۲۰ سال
۵	مجید جالوندی	کارشناسی	مدیریت صنعتی	۱۸ سال
۶				
۷				
۸				
۹				
۱۰				
۱۱				
۱۲				
۱۳				
۱۴				
۱۵				

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سنجش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام شغل : مدیر پایش و اندازه گیری فرآیندها
شرح شغل : شغلی است در گروه مدیریت و صنایع که وظیفه نظارت و راهبری فرآیندهای سازمان را برعهده دارد و شایستگی هایی از قبیل تعیین عوامل موثر بر تعیین و پایش و اندازه گیری فرآیندها و بکارگیری اصول بهبود مستمر فرآیندها را دارد و با مشاغلی نظیر مدیر عامل ، مدیر برنامه ریزی و مدیر ممیزی در ارتباط می باشد .
ویژگی های کارآموز ورودی حداقل میزان تحصیلات : کارشناسی رشته های مدیریت یا فنی حداقل توانایی جسمی : سالم مهارت های پیش نیاز این استاندارد : ممیزی داخلی سیستم مدیریت کیفیت با کد ۸۳/۱۳/۱-۰
طول دوره آموزش طول دوره آموزش : ۹۰ ساعت - زمان آموزش نظری : ۳۶ ساعت - زمان آموزش عملی : ۵۴ ساعت - کارورزی : -- ساعت - زمان پروژه : - ساعت
شیوه ارزشیابی - کتبی عملی ۲۵٪ - عملی ۶۵٪ - اخلاق حرفه ای ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان کارشناسی ارشد مدیریت یا فنی با ۳ سال سابقه مرتبط

استاندارد شغل □

– شایستگی های □ شغلی

ردیف	توانایی ها
۱.	توانایی تعیین عوامل اصلی موثر بر طراحی فرآیندهای سازمان
۲.	توانایی دسته بندی کلیه فعالیتهای سازمان در قالب فرآیندها
۳	توانایی تدوین الگو برای مستند کردن فرآیندها
۴	توانایی تدوین معیارها و شاخص های پایش و اندازه گیری فرآیندها
۵	توانایی ایجاد بهبود مستمر
۶	توانایی تعیین و هدایت فرآیندهای برون سازمانی
۷	
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی -

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی تعیین عوامل اصلی موثر بر طراحی فرآیندهای سازمان
	جمع	عملی	نظری	
	۱۳	۸	۵	
<p>تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی</p>				<p>دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط</p>
<p>- نظامنامه یک سازمان نمونه</p>			۱	<p>دانش :</p> <p>- مبانی سازمان ندهی</p> <p>- برنامه ریزی استراتژیک</p> <p>- طراحی ساختار سازمانی</p>
			۲	
			۲	
		۴		<p>مهارت :</p> <p>- طراحی ساختار سازمانی</p> <p>- تعیین عوامل اصلی برای تهیه فرآیندهای یک سازمان نمونه</p>
		۴		
				<p>نگرش :</p> <p>- رویکرد فرآیندی</p>
			<p>ایمنی :</p> <p>-</p> <p>-</p>	
			<p>توجهات زیست محیطی :</p> <p>-</p> <p>-</p>	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی دسته بندی کلیه فعالیتهای سازمان در قالب فرآیندها
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۹	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
				دانش :
			۱	- چارچوبهای دسته بندی فرآیندها
			۱	- مبانی تامین منابع
			۱	- مبانی تامین زیرساختها
			۲	- اندازه گیری فرآیندها
			۱	- تحلیل و بهبود فرآیندها
				مهارت :
		۳		- دسته بندی فرآیندهای مورد نیاز یک سازمان نمونه
		۲		- تهیه فرآیندهای تامین منابع یک سازمان
		۴		- تهیه فرآیندهای تامین زیرساختهای یک سازمان نمونه
				نگرش :
				- در دسترس بودن منابع طرح ریزی شده
				-
			ایمنی :	
			-	
			-	
			توجهات زیست محیطی :	
			-	
			-	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی تدوین الگو برای مستند کردن فرآیندها
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۹	۶	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- نظامنامه یک سازمان نمونه			۲	دانش : - چارچوب و اصول مستند سازی
			۱	- مشخصات فرآیندها
			۱	- الگوهای مستند کردن فرآیندها
			۲	- اصول تهیه نقشه فرآیندها Process Map
				مهارت : - تهیه یک الگو برای مستند کردن فرآیندها
		۳		- تهیه نقشه فرآیندهای یک سازمان نمونه
		۶		-
				-
				نگرش : -
				-
				ایمنی : -
				-
			توجهات زیست محیطی : -	
			-	

استاندارد آموزش
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی تدوین معیارها و شاخصهای پایش و اندازه گیری فرآیندها
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴	۸	۶	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
- نظامنامه یک سازمان نمونه			۲	دانش :
			۱	- معیارها و شاخص های اندازه گیری فرآیندها
			۲	- معیارها و شاخص های مالی
			۱	- معیارها و شاخص های عملیاتی
				- شاخصهای کنترل فرآیندها
				مهارت :
		۴		- تعیین معیارها و شاخصهای فرآیندهای نمونه
		۴		- تعیین شاخص های کنترلی فرآیندهای نمونه
				نگرش :
			- بهبود مستمر فرآیند	
			-	
			ایمنی :	
			-	
			-	
			توجهات زیست محیطی :	
			-	
			-	

استاندارد آموزش
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی ایجاد اصول بهبود مستمر
	جمع	عملی	نظری	
	۱۸	۱۰	۸	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
				دانش : - چرخه بهبود PDCA - روش QFD - مفاهیم TQM - کایزن عملیاتی
			۱	
			۳	
			۲	
			۲	
				مهارت : - عرضه یابی و بهبود فرآیندهای نمونه - انجام اندازه گیری فرآیندهای نمونه - -
		۶		
		۴		
				نگرش : - بهبود مستمر -
				ایمنی : - -
			توجهات زیست محیطی : - -	

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی تعیین و هدایت فرآیندهای برون سازمانی
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۱۰	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
– نظامنامه یک سازمان نمونه				دانش :
			۱	– مبانی برون سپاری
			۱	– فرآیندهای برون سازمانی
			۲	– روشهای کنترل فرآیندهای برون سازمانی
			۱	– روشهای کنترل بر تامین مواد اولیه در فرآیندهای برون سازمانی
				مهارت :
		۴		– تعیین فرآیندهایی که امکان برون سپاری دارند با استفاده از اطلاعات یک سازمان نمونه
		۳		– تهیه روش کنترل فرآیندهای برون سازمانی
		۳		– تهیه روش کنترل بر تامین مواد اولیه در فرآیندهای برون سازمانی
				–
				نگرش :
				– کوچک سازی سازمان
			–	
			ایمنی :	
			–	
			–	
			توجهات زیست محیطی :	
			–	
			–	

– برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	رایانه	۶ دستگاه	
۲	کارگاه آموزشی	یک باب	
۳	ویدئو پرژکتور	۱ دستگاه	
۴	وایت برد	۱ عدد	
۵	ماژیک وایت برد	۳ عدد	
۶	کاغذ A4	۵۰۰ برگ	
۷	صندلی	۱۵ عدد	
۸			
۹			
۱۰			
۱۱			
۱۲			
۱۳			
۱۴			
۱۵			
۱۶			
۱۷			
۱۸			
۱۹			

توجه :

– تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

– ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

– مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

– منابع و نرم افزار های آموزشی

ردیف	شرح
۱	گزارش نمونه پایش و اندازه گیری فرآیندها
۲	جزوه آموزشی مدیر پایش و اندازه گیری فرآیندها
۳	
۴	
۵	
۶	
۷	
۸	
۹	
۱۰	